

LLEI 7/1983, DE 18 D'ABRIL DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA A CATALUNYA**EL PRESIDENT DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA**

Sia notori a tots els ciutadans que el Parlament de Catalunya ha aprovat i jo, en nom del Rei i d'acord amb el que estableix l'article 33.2 de l'Estatut d'Autonomia, promulgo la següent

LLEI

La llengua catalana, element fonamental de la formació de Catalunya, n'ha estat sempre la llengua pròpia, com a eina natural de comunicació i com a expressió i símbol d'una unitat cultural amb profundes arrels històriques. A més, ha estat el testimoni de la fidelitat del poble català envers la seva terra i la seva cultura específica. Finalment, ha servit molt sovint d'instrument integrador, facilitant la més absoluta participació dels ciutadans de Catalunya en la nostra convivència pacífica, amb total independència de llur origen geogràfic.

Forjada en el seu territori i compartida després amb altres terres, amb les quals forma una unitat lingüística que ha aportat al llarg dels segles una valuosa contribució a la cultura, la llengua catalana es troba des de fa anys en una situació precària, caracteritzada principalment per l'escassa presència que té en els àmbits d'ús oficial, de l'ensenyament i dels mitjans de comunicació social.

Entre les causes i els condicionants d'aquesta situació, hom en pot enumerar uns quants de decisius. En primer lloc, hi ha la pèrdua de l'oficialitat del català fa dos segles i mig, arran dels decrets de Nova Planta, els quals imposaren el castellà com a únic idioma oficial, mesura que fou reforçada en ple segle XX amb les prohibicions i les persecucions contra la llengua i la cultura catalanes desfermades a partir del 1939. En segon lloc, la implantació, a mitjan segle XIX, de l'ensenyament obligatori comportà que el català fos bandejat de les escoles de Catalunya, en les quals, fins al 1978 i llevat d'alguns curts períodes, només s'ensenyà preceptivament el castellà i en castellà. En tercer lloc, l'establiment a Catalunya d'un gran nombre de persones majoritàriament castellanoparlants s'ha produït durant molts anys sense que Catalunya pogués oferir-los estructures socio-econòmiques, urbanístiques, escolars i d'altre mena que els haurien permès una incorporació i una aportació plenes a la societat catalana, des de les seves pròpies identitats culturals, que la Generalitat reconeix i respecta. I, finalment, l'aparició dels moderns mitjans de comunicació de massa en llengua castellana, entre els quals cal esmentar pel paper preponderant la televisió, contribuï al bandejament gairebé total del català de l'àmbit públic.

Iniciada una etapa de convivència democràtica i de reconeixement de la personalitat dels pobles que integren l'Estat espanyol, la Constitució, en l'article 3, després d'haver establert que «el castellà és la llengua espanyola oficial de l'Estat», la qual «tots els espanyols tenen el deure de

conèixer i el dret d'usar», diu que «les altres llengües espanyoles seran també oficials en les respectives comunitats autònomes d'acord amb llurs Estatuts», i afirma que «la riquesa de les diferents modalitats lingüístiques d'Espanya és un patrimoni cultural que ha d'ésser objecte d'un respecte i una protecció especials».

Més particularment, l'article 3 de l'Estatut d'Autonomia diu: «1. La llengua pròpia de Catalunya és el català. 2. L'idioma català és l'oficial de Catalunya, així com també ho és el castellà, oficial a tot l'Estat espanyol. 3. La Generalitat garantirà l'ús normal i oficial d'ambdós idiomes, prendrà les mesures necessàries per tal d'assegurar llur coneixement i crearà les condicions que permetin d'arribar a llur igualtat plena quant als drets i deures dels ciutadans de Catalunya. 4. La parla aranesa serà objecte d'ensenyament i d'especial respecte i protecció.»

Per tant, estableix la distinció segons la qual el català és la llengua pròpia de Catalunya i alhora llengua oficial i el castellà també hi és llengua oficial per tal com ho és a tot l'Estat espanyol. A Catalunya, doncs, sota el règim de l'Estatut d'Autonomia hi ha una llengua pròpia i dues llengües oficials; i la Generalitat ha de promoure i garantir la igualtat plena de totes dues. També corresponen a la Generalitat la competència exclusiva en matèria de cultura en general (art. 9.4) i la competència plena sobre l'ensenyament (art. 15). La normalització lingüística a Catalunya, doncs, queda, no sols definida, sinó encomanada a una acció de la Generalitat que posi tot l'impuls polític a prendre les mesures i crear les condicions que garanteixin aquesta normalització.

El restabliment del català en el lloc que li correspon com a llengua pròpia de Catalunya és un dret i un deure irrenunciabls del poble català, que han d'ésser respectats i protegits. I en aquest sentit cal estendre el seu coneixement, en el si de la societat catalana, a tots els seus ciutadans, qualsevol que sigui la llengua que parlin habitualment, dins d'una concepció global en què tots els ciutadans acceptin l'ús de l'una llengua i l'altra, les arribin a conèixer i assumeixin la recuperació de la llengua catalana com un dels factors fonamentals de la reconstrucció de Catalunya.

Per això aquesta Llei es proposa de superar l'actual desigualtat lingüística impulsant la normalització de l'ús de la llengua catalana en tot el territori de Catalunya. En aquest sentit la present Llei garanteix l'ús oficial d'ambdues llengües per tal d'assegurar a tots els ciutadans la participació en la vida pública, posa com a objectiu de l'ensenyament el coneixement de totes dues llengües, les equilibra en els mitjans de comunicació social, eradica qualsevol discriminació per motius lingüístics i especifica les vies d'impuls institucional en la normalització lingüística de Catalunya.

Finalment, la Llei tracta també del cas específic del territori de la Vall d'Aran, en el qual a través dels segles s'ha conservat i encara es parla una llengua particular, que requereix un procés propi de normalització. Això és reconegut, en efecte, per l'article 3.4 de l'Estat de Catalunya. En

conseqüència, en compliment del precepte esmentat, la present Llei conté un títol en què es concreten les mesures de normalització lingüística aplicables a la Vall d'Aran.

TÍTOL PRELIMINAR

Article 1

1. La present Llei té per objecte el desenvolupament de l'article 3 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya per tal de dur a terme la normalització de l'ús de la llengua catalana en tots els àmbits i de garantir l'ús normal i oficial del català i del castellà.

2. Atesa la situació lingüística de Catalunya, són, doncs, objectius d'aquesta Llei: a) Emparar i fomentar l'ús del català per tots els ciutadans. b) Donar efectivitat a l'ús oficial del català. c) Normalitzar l'ús del català en tots els mitjans de comunicació social. d) Assegurar l'extensió del coneixement del català.

Article 2

1. El català és la llengua pròpia de Catalunya. Tots els ciutadans tenen el dret de conèixer-lo i d'expressar-s'hi, de paraula i per escrit, en els relacions i els actes públics, oficials i no oficials. Aquest dret suposa, particularment, poder: adreçar-se en català, de paraula i per escrit, a l'Administració, als organismes públics i a les empreses públiques i privades; expressar-se en català en qualsevol reunió; desenvolupar en català les activitats professionals, laborals, polítiques i sindicals, i rebre l'ensenyament en català.

2. Les manifestacions de pensament o de voluntat i els actes orals o escrits, públics o privats, no poden donar lloc a Catalunya a cap mena de discriminació si són expressats totalment o parcialment en llengua catalana i produeixen tots els seus efectes jurídics igual com si fossin expressats en llengua castellana, i, per consegüent, pel que fa a llur eficàcia, no poden ésser objecte de cap mena de dificultat, d'ajornament, de requeriment de traducció ni de cap altra exigència.

3. En cap cas ningú no pot ésser discriminat per raó de la llengua oficial que empra.

Article 3

Les persones jurídiques han de respectar també, en llur activitat a Catalunya, allò que estableix l'article anterior.

Article 4

1. Els ciutadans poden adreçar-se als jutjats i als tribunals per a obtenir la protecció judicial del dret a emprar llur llengua.
2. Sens perjudici del dret dels afectats a fer-ho directament, el Consell Executiu de la Generalitat està legitimat, amb tota la capacitat jurídica necessària per a actuar d'ofici o a instància de qualsevol persona, juntament amb els afectats o separatament, exercitant les accions polítiques, administratives o judicials necessàries per a fer efectius els drets dels ciutadans reconeguts en l'article 3 de l'Estatut i en la present Llei. *(article declarat inconstitucional pel Tribunal Constitucional el 1986)*

TÍTOL I DE L'ÚS OFICIAL

Article 5

1. El català, com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de la Generalitat i de l'Administració local i de les altres corporacions públiques dependents de la Generalitat.
2. El català i el castellà, com a llengües oficials a Catalunya, hi han d'ésser emprats preceptivament per l'Administració en la forma determinada per la llei.

Article 6

1. Les lleis que aprova el Parlament de Catalunya s'han de publicar en edicions simultànies, en llengua catalana i en llengua castellana, en el Diari Oficial de la Generalitat. El Parlament n'ha de fer la versió oficial castellana. En cas d'interpretació dubtosa, el text català serà l'autèntic**. Quant a la seva publicació en el Boletín Oficial del Estado, hom s'ha d'atenir al que disposa la norma legal corresponent. *(article declarat inconstitucional pel Tribunal Constitucional el 1986)*
2. La publicació en el Diari Oficial de la Generalitat, quan s'escaigui, de les disposicions normatives i les resolucions oficials de l'Administració pública de la Generalitat i dels ens locals de Catalunya s'ha de fer en edicions simultànies, en català i en castellà.
3. Pel que fa a la llengua, la documentació derivada de les actuacions administratives, els avisos, els impresos i els formularis de les entitats damunt esmentades redactats en català tenen validesa oficial.

Article 7

1. Pel que fa a la llengua, a Catalunya són vàlides i eficaces totes les actuacions administratives fetes en català.

2. El Consell Executiu ha de regular mitjançant disposicions reglamentàries la normalització de l'ús del català en les activitats administratives de tots els òrgans de la seva competència.
3. Les corporacions locals ho han de fer en l'àmbit de la seva competència d'acord amb els principis i les normes recollits en aquesta Llei.

Article 8

1. En l'àmbit territorial de Catalunya qualsevol ciutadà té dret a relacionar-se amb la Generalitat, amb l'Administració civil de l'Estat, amb l'Administració local i amb les altres entitats públiques en la llengua oficial que escollirà.
2. En els expedients iniciats a instància de part, si hi havia altres interessats i així ho sol·licitaven, l'Administració els ha de lliurar, en l'idioma demanat, testimoniança d'allò que els afecta.
3. En els expedients iniciats d'ofici, qualsevol que sigui la llengua oficial que s'hi utilitzi, l'Administració ha de lliurar, en l'idioma sol·licitat, els documents o les testimoniances que els interessats requereixin.

Article 9

1. En l'àmbit territorial de Catalunya els ciutadans poden utilitzar en les relacions amb l'Administració de Justícia la llengua oficial que escolliran, i no se'ls pot exigir cap mena de traducció.
2. Pel que fa a la llengua, els escrits i els documents presentats en català davant els tribunals i els jutjats radicats a Catalunya, així com les actuacions judicials fetes en català a Catalunya, són plenament vàlids i eficaços.

Article 10

Els documents públics atorgats a Catalunya s'han de redactar en la llengua oficial que l'atorgant escollirà, o, si hi ha més d'un atorgant, en la que aquests acordaran. En tots els casos els fedataris públics han d'expedir en castellà les còpies que hauran de tenir efecte fora dels territoris en què el català és idioma oficial. Els fedataris públics han d'expedir en castellà o en català, segons que ho sol·licitarà l'interessat, les còpies o les testimoniances i de traduir, quan calgui, les respectives matrius i documents sota llur responsabilitat.

Article 11

En tots els registres públics dependents de la Generalitat els assentaments s'han de fer en la llengua oficial en què és redactat el document o es fa la manifestació. Si el document és bilingüe, s'inscriurà en la llengua que indicarà qui el presenta al registre. Totes les certificacions que expediran els funcionaris dels registres es faran en català o en castellà, d'acord amb la llengua emprada en la petició.

Article 12

1. Els topònims de Catalunya, excepte els de la Vall d'Aran, tenen com a única forma oficial la catalana.
2. D'acord amb els procediments legals establerts, correspon al Consell Executiu de la Generalitat la determinació dels noms oficials dels territoris, dels nuclis de població, de les vies de comunicació interurbanes dependents de la Generalitat i dels toponímics de Catalunya. El nom de les vies urbanes ha d'ésser determinat per l'ajuntament corresponent.
3. Aquestes denominacions són les legals a tots els efectes dins del territori català i la retolació s'hi ha d'acordar. El Consell Executiu de la Generalitat ha de reglamentar la normalització de la retolació pública, respectant en tots els casos les normes internacionals que l'Estat ha fet seves.

Article 13

Les empreses de caràcter públic han de posar els mitjans per tal de garantir que els empleats que tenen relació directa amb el públic posseeixin el coneixement de català necessari per a atendre amb normalitat el servei que els és encomanat.

TÍTOL II DE L'ENSENYAMENT

Article 14

1. El català, com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'ensenyament en tots els nivells educatius.
2. Els infants tenen dret a rebre el primer ensenyament en llur llengua habitual, ja sigui aquesta el català o el castellà. L'Administració ha de garantir aquest dret i posar els mitjans necessaris per a fer-lo efectiu. Els pares o els tutors poden exercir-lo en nom de llurs fills instant que s'apliqui.
3. La llengua catalana i la llengua castellana han d'ésser ensenyades obligatòriament a tots els nivells i els graus de l'ensenyament no universitari.

4. Tots els infants de Catalunya, qualsevol que sigui llur llengua habitual en iniciar l'ensenyament, han de poder utilitzar normalment i correctament el català i el castellà al final dels estudis bàsics.
5. L'administració ha de prendre les mesures convenients perquè: a) els alumnes no siguin separats en centres diferents per raons de llengua; b) la llengua catalana sigui emprada progressivament a mesura que tots els alumnes la vagin dominant.

Article 15

Hom no pot expedir el certificat de grau de l'ensenyament general bàsic a cap alumne que, havent començat aquest ensenyament després de publicada la present Llei, no acrediti en acabar-lo que té un coneixement suficient del català i del castellà. Tanmateix, l'acreditament del coneixement del català pot no ésser exigít en el cas d'alumnes que han estat dispensats d'aprendre'l durant l'ensenyament o una bona part d'aquest, o que han cursat l'ensenyament general bàsic fora del territori de Catalunya, en les circumstàncies que el Consell Executiu establirà per reglament.

Article 16

1. En els centres d'ensenyament superior els professors i els alumnes tenen dret a expressar-se en cada cas, de paraula o per escrit, en la llengua oficial que prefereixin.
2. Les universitats catalanes han d'oferir cursos i altres mitjans adients per a assegurar la comprensió de la llengua catalana als alumnes i als professors que no l'enten.

Article 17

1. En la programació de cursos de formació permanent d'adults és preceptiu l'ensenyament del català i del castellà.
2. En els cursos d'ensenyaments especialitzats en què s'ensenyava llengua és preceptiu l'ensenyament de les dues llengües oficials.
3. En els centres d'ensenyament especialitzats dependents de la Generalitat en què no s'ensenyava llengua s'han d'oferir cursos de llengua catalana als alumnes que en tinguin un coneixement insuficient.

Article 18

1. D'acord amb les exigències de llur tasca docent, els professors han de conèixer les dues llengües oficials.

2. Els plans d'estudis per als cursos i els centres de formació del professorat han d'ésser elaborats de manera que els alumnes assoleixin la plena capacitat en llengua catalana i en llengua castellana, d'acord amb les exigències de cada especialitat docent.

Article 19

La llei reguladora de l'accés al professorat ha d'establir els mecanismes i les condicions necessàries per a donar compliment a l'article anterior.

Article 20

Els centres d'ensenyament han de fer de la llengua catalana vehicle d'expressió normal, tant en les activitats internes, incloent-hi les de caràcter administratiu, com en les de projecció externa.

TÍTOL III DELS MITJANS DE COMUNICACIÓ

Article 21

1. La Generalitat ha de promoure la llengua i la cultura catalanes en els mitjans de comunicació propis a què fa referència l'article 16.3 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya. La llengua normalment emprada hi ha d'ésser la catalana.

2. El Consell Executiu de la Generalitat ha de reglamentar la normalització de l'ús de la llengua en els mitjans de comunicació social sotmesos a la competència o gestió de la Generalitat, amb l'objectiu d'assegurar la comprensió i millorar el coneixement de la llengua catalana tenint en compte la situació lingüística de l'àrea de difusió de cada mitjà en concret.

Article 22

1. En el marc del que estableix l'article 16.2 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, la Generalitat podrà subvencionar les publicacions periòdiques redactades totalment o parcialment en català mentre subsistiran les condicions desfavorables que n'afecten la producció i la difusió. Aquesta subvenció serà atorgada sense discriminació i dins les previsions pressupostàries.

2. La Generalitat ha d'impulsar la normalització del català en els emissores, les quals pot subvencionar sota el corresponent control parlamentari i amb la deguda previsió pressupostària.

Article 23

1. La Generalitat ha d'estimular i fomentar amb mesures adequades el teatre, la producció de cinema en català, el doblatge i la subtitulació en català de pel·lícules no catalanes, els espectacles i qualsevol altra manifestació cultural pública en llengua catalana.
2. La Generalitat ha de contribuir al foment del llibre en català amb mesures que en potenciïn la producció editorial i la difusió.
3. Totes les mesures que s'adoptaran per a fomentar aquests mitjans i altres que es puguin considerar s'hauran d'aplicar amb criteris objectius, sense discriminacions i dins les previsions pressupostàries.

TÍTOL IV DE L'IMPULS INSTITUCIONAL

Article 24

1. El Consell Executiu de la Generalitat, a través de l'Escola d'Administració Pública, ha de garantir l'ensenyament del català a tots els funcionaris i al personal al servei de l'Administració de la Generalitat i de les corporacions locals de Catalunya.
2. També pot ocupar-se de l'ensenyament de la llengua catalana als funcionaris dependents de l'Administració central, en els termes convinguts amb aquesta.
3. El ple domini de les dues llengües oficials és condició necessària per a obtenir el certificat final d'estudis de l'Escola d'Administració Pública de la Generalitat.

Article 25

1. El Consell Executiu de la Generalitat ha de fomentar la normalització de l'ús del català en les activitats mercantils, publicitàries, culturals, associatives, esportives i de qualsevol altra mena.
2. Així mateix ho han de fer, en l'àmbit corresponent, les corporacions locals, les quals poden atorgar reduccions o exempcions d'obligacions fiscals per als actes relacionats amb la normalització de l'ús de la llengua catalana.

Article 26

Allà on així ho exigeixi la situació sociolingüística, el Consell Executiu, d'acord amb les corporacions locals afectades, ha de crear o subvencionar centres especialment dedicats, en tot o en part, a fomentar el coneixement, l'ús i la divulgació de la llengua catalana.

Article 27

1. El Consell Executiu ha d'establir un pla perquè la població prengui consciència davant la normalització de l'ús lingüístic a Catalunya consegüent a la vigència d'aquesta llei.
2. El Consell Executiu ha d'ordenar l'elaboració d'un mapa sociolingüístic de Catalunya, que serà revisat periòdicament, per tal d'adequar a la realitat la seva acció reguladora i executiva de política lingüística i, alhora, de valorar la incidència de la planificació en el progressiu coneixement de la llengua catalana.

TÍTOL V DE LA NORMALITZACIÓ DE L'ÚS DE L'ARANÈS

Article 28

1. L'aranès és la llengua pròpia de la Vall d'Aran. Els aranesos tenen el dret de conèixer-lo i d'expressar-s'hi en les relacions i els actes públics dins aquest territori.
2. La Generalitat, juntament amb les institucions araneses, ha de prendre les mesures necessàries per a garantir el coneixement i l'ús normal de l'aranès a la Vall d'Aran i per a impulsar-ne la normalització.
3. Els topònims de la Vall d'Aran tenen com a forma oficial l'aranesa.
4. El Consell Executiu ha de proporcionar els mitjans que garanteixin l'ensenyament i l'ús de l'aranès als centres escolars de la Vall d'Aran.
5. El Consell Executiu ha de prendre les mesures necessàries perquè l'aranès sigui emprat en els mitjans de comunicació social a la Vall d'Aran.
6. Qualsevol reglamentació sobre ús lingüístic consegüent a aquesta Llei ha de tenir en compte l'ús de l'aranès a la Vall d'Aran.

DISPOSICIÓ ADDICIONAL

La Generalitat ha de promoure, d'acord amb els òrgans competents, la normalització de l'ús del català en l'Administració perifèrica de l'Estat, en l'Administració de Justícia, en els registres, en les empreses públiques i en qualsevol altre àmbit administratiu no dependent de la Generalitat. Pel que fa a l'Administració de Justícia, s'ha de promoure així mateix l'establiment de les normes adequades en matèria lingüística en els processos que es resolen fora de Catalunya.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

PRIMERA

En allò que afecta l'ús del català per l'Administració, el període d'adaptació dels serveis i els organismes al que estableix aquesta Llei no pot excedir dos anys en el cas de la Generalitat. Quant a l'Administració de l'Estat a Catalunya, la Generalitat ha de promoure amb els òrgans competents per a fixar períodes d'adaptació similars.

SEGONA

1. Tots els rètols indicadors a què fa referència l'article 12 i que no són escrits en català o ho són incorrectament han d'ésser escrits correctament en català en el termini màxim de dos anys. Això no obstant, en el cas de la toponímia urbana, al costat dels nous indicadors escrits en català, es poden conservar els indicadors antics si aquests tenen una llarga tradició o un disseny artístic.
2. Les corporacions i les entitats afectades per aquesta disposició transitòria han d'informar l'organisme corresponent de la Generalitat dels terminis del seu compliment i d'atendre les instruccions que en rebin.

TERCERA

1. A fi que els professors coneguin les dues llengües oficials a Catalunya, mentre els centres de formació de professorat no hauran elaborat llurs plans d'estudi, el Consell Executiu posarà els mitjans necessaris per a assegurar el coneixement suficient de la llengua catalana a tots els alumnes que hi cursin estudis.
2. A partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei el Consell Executiu de la Generalitat organitzarà els cursos corresponents per als docents en actiu en tots els nivells per tal d'assegurar llur capacitat en llengua catalana.

QUARTA

Mentre la Generalitat no disposarà dels mitjans de comunicació propis a què es refereix l'article 21, el Consell Executiu prendrà les mesures necessàries, incloent-hi, si s'escau, un règim de protecció específica dins les previsions pressupostàries, per a garantir l'existència almenys d'una programació de televisió i d'un centre emissor de radiodifusió que cobreixin tots els territoris de Catalunya i que s'expressin normalment en català.

CINQUENA

Fins que no s'hauran assolit els objectius indicats en l'article 1, en els pressupostos públics de la Generalitat es faran les consignacions suficients per a dur a terme les actuacions i les funcions derivades de l'execució d'aquesta Llei.

DISPOSICIONS FINALS

PRIMERA

S'autoritza el Consell Executiu de la Generalitat perquè faci l'aplicació i el desplegament reglamentari d'aquesta Llei.

SEGONA

Aquesta Llei entrarà en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el Diari Oficial de la Generalitat.

Per tant, ordeno que tots els ciutadans als quals sigui d'aplicació aquesta Llei cooperin al seu compliment i que els Tribunals i Autoritats als quals pertochi la facin complir.

Barcelona, 18 d'abril de 1983

Nota: la Llei de normalització lingüística ha estat substituïda per la Llei de política lingüística (1998), la qual, però, assenyalava que els preceptes d'aquella, en tot allò que no resultin contradictoris amb la llei actual, passen a formar part de la tradició jurídica catalana.